

КІРОВОГРАДЦІ ІДЕМО! ВІДПОВІДАЮТЬ:

Де потрібні невтомні, дужі руки, — туди їде комсомол. Ось і в ці дні, відгукнувшись на заклик ЦК ВЛКСМ — допомогти далеким казахстанським друзям зібрати врожай — молодь вирушає в дорогу. Близько ста молодих трактористів виїхали вчора з нашої області в далекі Кустанайські степи. 1.700 ентузіастів збираються в дорогу і поїдуть 2 серпня. Які плани у молодих хліборобів, з яким настроєм вони від'їжджають?

Микола МІРКОТАН

(Долинський район)

З великим задоволенням їду в знайомі мені цілини краї. В 1957 році після закінчення Новгородківського училища механізації я вперше збирав багатий урожай в Казахстані. Мене полонив цей край, і я залишився там. Два роки працював у радгоспі Павлодарської області.

В посівну водив трактор, у жнива пересідав на комбайні. Весело жилося, роботу був задоволений. 450 гектарів скошував за сезон на звал. В цьому році виробіток хочу довести до 500 гектарів.

Словом, здружився я з цілиною. Думаю залишитися там, оселитися назавжди. Дружина не заперечує, бо ж і сім'ю свою ми будували на цілині.

Хочеться якнайшвидше побачити милі краї і працювати, засукавши рукава.

Павло ЯЛОВЕНКО

(Бобринецький район)

— «Здравствуй, земля целинная...», — це вже четверте я заспіваю цю пісню, під'їжджаючи до Казахстану. В 1955 році, закінчивши Бобринецьке училище механізації, по комсомольській путівці я відправився на цілину. Дев'ять місяців пробув там, а коли довелося повертатися, жалкував.

Потім двічі їздив на жнива. А коли почув, що і в цьому році ЦК комсомолу закликає молодь допомогти нашим друзям, відразу ж вирішив їхати.

Як робитиму? Постараюся довести виробіток на підбиранні валків до 500 гектарів.

Микола МОРОЗ

(Кіровоградський район)

Ще весною хотілось поїхати на цілину, допомогти нашим друзям на посівній. Та голова колгоспу тоді не відпустив. А тепер каже:

— Будь ласка, їдь! Швиденько збирайся і ось за кілька хвилин уже від-

правлюсь зі своїми друзями в далеку дорогу. Хороші хлопці збирались: бальорі, кмітливі, товариські. Подобається мені новий колектив. З такими і працюватись буде легко, і відпочиватиметься веселіше.

Микола КРИВОЗУБ

(Знам'янський район)

Коли мої товариші, комсомольці, вирушають у далекі казахстанські степи, мені теж відставати не хочеться. Знаю, що важкувато буде спочатку, вперше мені доведеться працювати в незнайомому колективі. Та хіба це такі вже страш-

ні труднощі, тим більш, коли тобі лише двадцять років?

Чекаю цікавих справ, нових вражень. Радий, що працею своєю зможу принести користь.

А працюватиму на совість. Від старих не відстану.

Микола ТИМЧУР

(Долинський район)

Мої товариші по роботі комбайнери Григорій Стеценко, Микола Хименко, Іван Брусник в минулому році їздили на цілини жнива. А мені все якось не випадало. А на цей раз пошастило. Тягне мене в казахстанські краї. Мабуть,

безмежність степів, на яких є де розгулятися нашій техніці.

Вже дорогою до Кіровограда долинчани вирішили показати на цілині, на що здатні вони. Ми не осоромимо свого краю. На славу будемо працювати! Всі 16 так і сказали...

ЗДРАСТУЙ, ЗЕМЛЕ ЦІЛИННА

З перших же років, як тільки в степах Казахстану і Сибіру розгорнулася боротьба за великий хліб, комсомольці і молодь Ульяновського району сказали своє тверде слово:

— Допоможемо цілиникам в їх великій справі освоєння нових земель.

Тоді ж вони вирішили взяти шефство над колективом радгоспу імені Ворошилова, Камішинського району, Кустанайської області. І всі ці роки ульяновці допомагають цілиникам вирощувати і збирати врожай, розвивати всі галузі господарства.

Друзі регулярно листуються між собою, діляться досвідом роботи. Ульяновські комсомольці подарували казахстанцям бібліотеку, різні музичні інструменти, а декому з них полюбився ці-

лининний край, і вони назавжди залишилися там.

Зараз у радгоспі імені Ворошилова дозріває багатий урожай, і незабаром почнеться гаряча пора. Багато молодих патріотів з Ульяновки вирішили знову поїхати до своїх друзів у Казахстан, щоб допомогти їм вчасно і без втрат зібрати врожай.

Кілька днів тому молодь району проводжала 20 механізаторів на цілину. Серед них — комбайнери Іван Горобець, Степан Опалюк, Галина Федорчук та інші.

У відповідь на постанову Центрального Комітету ВЛКСМ десятки юнаків і дівчат району вирішили допомогти підшефному радгоспу зібрати врожай. Днями вони виїдуть у цілининний край

І. ЛЕВІН.

З такими питаннями звернувся наш кореспондент до від'їжджаючих.

Ось що відповіли вони на ці питання:

Пролетарі всіх країн, єднатесь!

МОЛОДІЙ КОМУНІСТ

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання IV
№ 11 (284).

Неділя, 24 липня 1960 р.

Ціна 20 коп.

ЮНЬ КОМСОМОЛЬСЬКА ЗАВЗЯТА, ВЛИВАЙСЯ У НАШІ ЗАГОНИ!

Кіровоградський міський парк імені Леніна вчора заповнили незвичайні відвідувачі. Понад 1300 передовиків змагання за звання бригад і ударників комуністичної праці збиралися в літньому театрі парку з підприємств міста, щоб поділитися досвідом роботи, порадитися про плани на майбутнє.

З доповіддю «Жити і працювати по-ленінськи, по-комуністичному» виступив перший секретар Кіровоградського міського партійного комітету Валерій І. П.

Нижче ми друкуємо кілька виступів учасників зльоту.

По шляху в майбуття

ЗАЛІЗНИЦЯ стала для нас, бригадні стілочники 5-го поста ст. Кірово-Українське, у якійсь мірі і шляхом до майбутнього. В день 42-ї річниці Великого Жовтня нашому невеличкому колективу присвоєно звання комуністичного.

Тримати у відмінному стані стрілочне господар-

ство, забезпечити своєчасність маневрової роботи і цілковиту безпеку руху — таке наше зобов'язання. Ного неважко виконувати з такими людьми, як у нас в бригаді, — відданими справі. Комсомолка Галя Унтюра полюбила свою роботу. Вона заочно навчається в залізничному технікумі. Я теж закінчую цей технікум. Ліда Василюга, яка недавно прийшла до нас у бригаду, вирішила не відставати — включилася у змагання за звання ударника комуністичної праці.

Живемо дружно, і не ли-

ше в роботі, але й у всьому іншому не останні. Інакше й не може бути. Адаже готуємось жити в комунізмі.

Н. КАДОЧНИКОВА, старша стрілочниця ст. Кірово-Українське, бригадир бригади комуністичної праці.

Будівельник — слово горде

ХАЙ інші не вважають за образ, якщо скажу: будівельник в наш час — перша людина.

З гордістю за свою почесну професію працює наша бригада. Місячні плани, як правило, виконуємо на 130 — 140 процентів. Та одні лиш виробничі показники не можуть все сказати про життя колективу комуністичної праці. Звичайно, ми ведемо боротьбу за якість, за дострокове закінчення об'єктів, за економію і раціональне використання будівельних матеріалів. А ще наша бригада зобов'язалась працювати красиво — без бруду і зародження робочих місць. А це — продуктивність і якість.

В бригаді — молодь. Всі 18 членів бригади виросли з учнів, різноробочих і стали мулярами вищих розрядів — 5-го, 6-го. Гаряче полюбив свою справу й вирішили стати освіченими будівельниками Григорій Берест і Жанна Най Хун Сун. Вони навчаються заочно в будівельному технікумі.

Допитлива, активна молодь в бригаді. А головне — дружна.

В. ДРАЧ, бригадир комплексної бригади мулярів трест-майданчика № 6.

В дерзання творчим, молодім

НАШЕ комуністичне майбутнє — це небувалий технічний прогрес, нове ставлення до праці.

В цьому напрямі і веде «розвідку» наша бригада слюсарів-монтажників.

Всі шестеро працюємо по одному наряді. Таким чином і замовлення виконується достроково, і міцніє колективізм, взаємодовіря у бригаді.

Хлопці в нашій бригаді молоді, працьовиті, жадібні до всього нового. З тех-

Дужих молодих рук чекає багатий цілининний врожай. А тому комсомольці-механізатори з Олександрійського району Михайло Михайлюк, Василь Лисак, Микола Шульга та Олександр Бориславцев одними з перших вирушили на допомогу цілиникам в збиранні врожаю. В Казахстанські степи вже піїхали 400 молодих механізаторів Кіровоградщини.

На знімку: молоді ентузіасты на вокзалі перед від'їздом в Казахстан.

Фото В. Ковпака.

нічною бібліотекою ми тримаємо міцний зв'язок — там завжди щось цікаве заpozичиш. Освічені наші слюсарі, а це теж не абищо значить. Льоня Макаренко — студент-заочник політехнічного інституту. В цьому році вступає до вузу, закінчивши вчорішню школу, і Сергій Каракулін.

Природно, що серед таких людей немінучі творчі виступи. думки Нешолавно

застосували ми нове технічне вдосконалення — обробку моделей повітряним струменем.

Працюємо ми без контролерів, кожному довірено особисте клеймо. Ще вищою стала якість продукції, відколи контролером — власна совість.

В. ЛАЗАРЕНКО, модельник інструментального цеху заводу «Червона зірка», бригадир бригади комуністичної праці.

У Раді Міністрів СРСР

Рада Міністрів СРСР розглянула питання, зв'язані з проведенням у життя закону про скасування податків з заробітної плати робітників і службовців, прийнятого на п'ятій сесії Верховної Ради СРСР.

З 1 жовтня 1960 р. буде припинено стягування податків з робітників і службовців, які одержують заробітну плату до 500 карбованців на місяць. Останнє відрахування податків з робітників і службовців, які одержують заробітну плату до 500 карбованців на місяць, буде проведено за заробітком за вересень 1960 р. при видаті заробітної плати за першу половину жовтня 1960 р.

Одночасно у відповідності з Законом Рада Міністрів СРСР затвердила знижені ставки прибуткового податку і податку на неодружених, одиноких і малосімейних громадян СРСР з робітни-

ків і службовців, які одержують по місцю основної роботи заробітну плату від 501 до 600 карбованців на місяць.

Запровадження нових знижених ставок податків забезпечить зниження діючих розмірів податків у середньому на 40 процентів. Перше відрахування податків по знижених ставках буде проведено за заробітком за жовтень 1960 р.

В результаті проведення вказаних заходів сума заробітної плати, одержуваної на руки, у цієї групи робітників і службовців зросте в розрахунку на рік на 3,6 млрд. карбованців.

Таким чином, у цьому році буде почато практичне здійснення закону про скасування податків з заробітної плати робітників і службовців, що має важливе значення для дальшого підвищення матеріального добробуту трудящих.

МЕТАЛ — ХЛІБ МАРТЕНІВ

В ОБІДНІ перерви і після роботи молодих робітників Кіровоградського агрегатного заводу можна зустріти в усіх кутках заводського подвір'я. Вони вишукують спрацьовані деталі й інструменти, не придатні для використання, відходять метал і зносять на купу. А коли лому назбирається чимало, дирекція

заводу виділяє автомашину, яка відвозить цей брухт на заготівельну базу. За п'ять днів декадника вже зано 10 тонн металолому.

Та комсомольці не задовольнилися цим. У вихідний день вони з своїм вожаком Юрієм Квашею вирушили в похід за метал на околиці міста — Нову Балахівку. Робітники обстежили вулиці, побували біля заводів і організацій, пройшли вздовж залізниці. Тут ще було зібрано й відтранспортовано на заготівельний пункт 14 тонн лому.

Декадник ще не закінчився. І заводські комсомольці прагнуть цей рахунок подвоїти.

В. КОШЕЛЕВ,
інструктор МК
ЛКСМУ.

БУДОВОЮ

В ряди найбільших гідроелектростанцій країни незабаром стане ще одна — Кременчуцька. На цій ударній комсомольській будові чимало молодих трудівників Кіровоградщини починали своє трудове життя.

Приходила сюди молодь із колгоспів, із за шкільної партії, після військової служби. Без життєвого і виробничого досвіду, але з молодим завзяттям, комсомольським запалом бралися вони за роботу. Небагато часу пройшло, і серед кадрових робітників всі вони оволоділи професіями, сотні з них — навіть двома, трьома, ставши повноцінними членами дружньої сім'ї гідробудівників. Тепер 108 комсомольсько-молодіжних бригад, 32 екіпажі, 3 зміни щоденно перевищують виробничі завдання в півтора — два рази.

Комсомольці і молодь — ініціатори славного руху бригад і ударників комуністичної праці. Близько ста колективів, де працює 2132 молодих гідробудівників, борються за це звання. А дев'ять бригад вже завоювали його. Серед них — бригади Анатолія Колодієва з дільниці гідромонтажників, Євдокії Шкрум і Григорія Отенка з управління судохідних споруд, Петра Белякова з автотранспортного управління. Звання ударників комуністичної праці присвоєно Тамарі Полаж, Михайлу Богдану, Володимиру Лебедю, Володимиру Івануку і багатьом іншим.

Все це нелегко давалося. Доводилося багато працювати, вчитися. Не шкодували позаурочного часу. Тільки на суботниках та недільниках ми відробили 108 тисяч годин.

Молоді гідробудівники показують приклад самовідданої праці не тільки на будові. В кінці червня на по-

бам. Сотні гектарів кукурудзи, соняшника врятовано ними від бур'яну.

А скільки праці вклала наша молодь у благоустрій свого міста, на збиранні металолому!

Хороші діла показали наші комсомольці і в боротьбі за економне витрачання електроенергії, будівельних матеріалів, за краще використання автомашин та обладнання. Комсомольські контрольні пости виявляли недоліки на всіх ділянках робіт, слідували за тим, щоб швидко і дійово вживалися заходи в їх усуненні.

Ось так, у труді, в повсякденній боротьбі гартується молодь великої сім'ї гідробудівників. Тут не тільки стають кваліфікованими робітниками, а й набувають організаторських громадських навичок.

І ще одна хороша риса в нашої молоді — бажання вчитися, опанувати вершинами науки і техніки. Кожний другий комсомолець будови навчається. В цьому році тільки на загальнотехнічний факультет Полтавського будівельного інституту складають вступні іспити 240 чоловік.

Кремгесбудівники в ці дні змагаються за достроковий — до свята Великого Жовтня — пуск електростанції на повну потужність. В перших рядах цієї боротьби йдуть виховані і загартовані великою будовою наші комсомольці і молодь. Вони не пошкодують своїх сил, щоб дане перед Батьківщиною слово додержати.

М. ВЕЛИЧКО,
секретар комітету
ЛКСМУ Кременчуцької ГЕС.

Яшина арифметика

Комсомольське доручення і... арифметика. Здавалося б, що може бути спільного між ними?

Та Яша Трутень, секретар комсомольської організації колгоспу імені Куйбишева, зовсім іншої думки. Без арифметики він — ні кроку. Цілісний день ганяє кісточку по дробниках. Ну й нехай. На те ж він і рахівник. Але, якщо це необхідно робити рахівничою, щоб добре налагодити облік в артілі, то навіряд чи потрібно комсомольському секретареві.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»
24 липня 1960 р. 2 стор.

— Як комсомольці артілі виконують доручення комітету? — запитуємо. — Ну, наприклад, комсомолка Варвара Будяк?

І тут рука Яші задріботіла рахівничою. Полетіли кісточка: одна, дві, три... І, нарешті, одинадцять.

— Їй доручень ми ще не даємо, — зробивши певні «розрахунки», відповідає Яша.

— Чому?

— Молода ще комсомолка. Одинадцять місяців, як прийняла.

— Ну, а от, скажімо, доряк?

І знову полетіли кісточка. — Як же їм давати доручення, — дивується Яша, —

„За міцний мир в ім'я щастя і світлого майбутнього народів“

Державне видавництво політичної літератури випустило окремою брошурою текст промови товариша М. С. Хрущова на Всеросійському з'їзді вчителів 9 липня 1960 року «За міцний мир в ім'я щастя і світлого майбутнього народів».

У цій же брошурі, виданій масовим тиражем, вміщено резолюцію Всеросійського з'їзду вчителів, в якій палко схвалюється і підтримується зовнішня політика Радянського уряду.

(ТАРС).

Галинка — БІБЛІОТЕКАР

— Тьотю Галю!
— Що таке, дівчинко?
— Мама просила замінити книгу. Цю вона вже прочитала.

— Зараз підшукаю іншу...

Абонентка картка Ганни Васильченко — доярки колгоспу імені Котовського — має вже не один вкладиш. Ганна часто сама заходить до бібліотеки, бере книги. А коли немає часу (буває і таке), доручає це зробити доньці.

Молодий бібліотекар Галина Червоній працює тут недавно. Але вже встигла вивчити смаки тих читачів, які часто відвідують бібліотеку.

...В картці Г. Васильченко зроблено новий запис.

— Візьми оцю книгу. Вона, мабуть, сподобається мамі.

Слідом за дівчинкою зайшли два юнаки. Вони попросили «що-небудь про трактори і автомобілі». Видно, збираються стати механізаторами. Знову і знову відвідують. Завітав і секретар колгоспної парторганізації т. Томашевський.

— Як справи?

— Добре, — відповіла Галина. — Сьогодні була на свинофермі, замінила там книги. Завтра піду до механізаторів. Вручу нову літературу, запитаю, що їм принести іншим разом.

— Не забудьте, Галино, «бойовий листок» там випустити. У мене є нові лозунги — наклейте їх у польовому стані.

...Багато роботи у бібліотекарки. На обліку 529 читачів. Дехто приходив з проханням роз'яснити щось

коли за кожною з них закріплено по 12—14 корів?

Чи може секретар так легковажно ставитися до виховання комсомольців? Невже не знайдеться ніяких доручень в комсомольській організації для Варвари Будяк, доярки та багатьох інших?

В колгоспі з 38 членів ВЛКСМ — половина з «арифметичних» міркувань секретаря відійшла від колективу. Їм невідомі запити, інтереси товаришів. Тут же є приклади сумлінного ставлення окремих комсомольців до виконання доручень. Ось, хоч би Петро Ковальчук і Олександра Іванова.

Вони випускають молодіжну газету в артілі. Стіннівка виходить регулярно. На її сторінках молодь знаходить багато корисного й цікавого.

Коли б секретар тов. Трутень довіряв молоді, розподіляв доручення, враховуючи бажання і здібності комсомольців, це дало б куди більше, ніж оті керівні арифметичні вправи на рахівничі.

В. БОНДАР.
с. Устимівка.

А РТИСТИ з міського Будинку культури до нас приїхали, — пустив хтось чутку. — Концерт будуть ставити!

Новина швидко поширилась між тваринниками. А через якісь півгодини на невеличкому майданчику біля фермських приміщень зібралось чоловік вісімдесят. Люди сідали на свіжоскошене кукурудзисте, яке розклали півколом. У центрі цього зеленого «амфітеатру» повинні були виступати учасники агіткульбригади.

Момент для приїзду на ферми колгоспу імені Чкалова ми вибрали вдало: тут розпочалася масова заготівля силосу, і до господарства одна за одною під'їжджали машини із зеленою масою.

— Відпочиньте трохи, приєднуйтеся до нас, — гукали ті, що зайняли зручні місця біля імпровізованої сцени.

...Уважно слухають колгоспники лектора П. Маленка. Але ось бесіда закінчена. «Маршем бригад комуністичної праці», який виконують всі учасники агіт-

незрозуміле в прочитаній книзі. І всіх привітно зустрічає вона, пропонує хорошу літературу. Часті гості в бібліотеці — свинарка Галина Гончарук, доярки Ганна Снопко і Олена Денисюк, колгоспниця Тетяна Проданчук.

Приваблює читачів не тільки чуйність бібліотекарки. Галина часто організовує літературні вечори, читальні конференції. А коли жінки сапали буряки, ходили за ланки в ланку, розповідали про нові цікаві книги, читала окремі статті з журналів і газет.

Бібліотечною роботою Г. Червоній не обмежується. Вона — член комітету колгоспної комсомольської організації, бере участь у гуртках художньої самодіяльності, пише до районної газети про події в селі, виконує доручення сільської Ради. І всюди про неї відзиваються як про чуйного товариша, вмілого організатора.

Я. БОЙКО.
Ульяновський район.

КУЛЬТАРМІЙЦІ приїхали в село

культбригади, починається наш концерт. За цією піснею лунає «Верховино, мати моя», потім «Ішов козак потайком». Кожну з них присутні зустрічають щирими оплесками.

Український «Козачок»! Коли ведучий оголошує, що Ася Оганян, Галина Видайко і керівник танцювального гуртка Будинку культури Анатолій Лимборський виконають цей танець, глядачі навіть з місць встають.

Потім наперед виходять співаки. Керівник хорового гуртка Віталій Багмет і випускниця Львівського музичного училища Надія Миргородченко злагоджено і задумово співають. У їхньому репертуарі переважно українські народні пісні — «Якби мені не тинючки», «Мав я дівчиноньку», «Очеретом качки гна-ла».

Добре приймали колгоспники також читців-декламаторів Анатолія Лимборського і Олександра Танцюру, які виступили з творами С. Олійника. Але найбільше сподобалися частушки на місцеві теми. Від цих невеличких куплетів, написаних самими учасниками агіткульбригади, доводиться червоніти навіть декому з присутніх, бо згадуються їхні прізвища. Глядачі сміються, поглядають на «іменинників».

— Миколо, це й ти у сатирі попаєш? Оце так!..

А Миколі хоч крізь землю провалиться.

В артілі багато є й таких, що невтомною працею заслужили загальну пошану. Хіба можна не згадати про них?

Сім'я Студінських! Старий Гнат Захарович завідує фермою, а його дружина Зінаїда Кирилівна працює дояркою. Сини Михайло та Іван трудяться один на конюшні, другий — на свинофермі. По материній професії пішли дочки Клава і Олександра. Галина ж у конторі рахівником. Кожний із Студінських не шкодує сил у праці, і за це їх пова-

жають у колгоспі. Тож і частушки про них були зустрінуті щирими оплесками.

...Закінчено концерт, розійшлися глядачі, задоволені хорошим відпочинком. Але учасники агіткульбригади не поспішають додому. Їх ще можна побачити в клубі, бібліотеці, в червоному кутку на фермі. Вони цікавляться, в якій стані наочна агітація. Якщо є потреба, допоможуть написати лозунги, виготовити плакати.

Карикатуристи В. Багмет і А. Лимборський радять членам редколегії колгоспної стінгазети, як краще оформити стіннівку, самі беруться за олівці та пензлі.

...Такі виїзди наша агіткульбригада робить часто. І ніколи ми не обмежуємося лише концертами. Кожний із нас вважає своїм обов'язком подавати методичну і практичну допомогу завідувачам клубами і бібліотекарям у культурно-масовій роботі.

Наприклад, під час відвідань Оситнязького сільського клубу культпрацівники разом порадилися про вечір знатної доярки, склали план його проведення. Баяніст Будинку культури Анатолій Громов передав для клубу ноту деяких нових пісень.

На своєму досвіді ми переконалися, що використання місцевих фактів і тем тільки на користь справі. Виступи стають більш цікавими для глядачів, виховна роль їх зростає.

Наша агіткульбригада побувала в багатьох колгоспних районах, а також виїжджала з концертами в села Хмельницького, Малинського та Олександрівського районів. У період жнив ми ще більше активізували свою роботу.

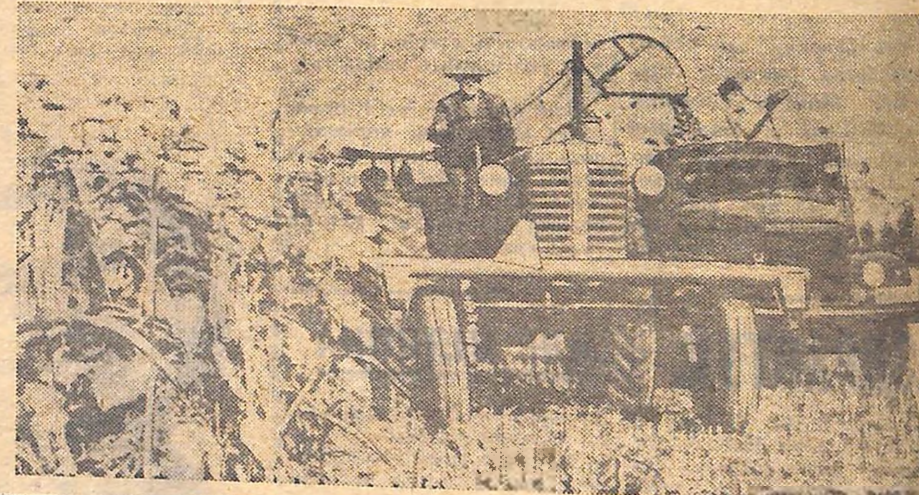
Борис ТАРАСЕНКО,
художній керівник Ново-Миргородського міського Будинку культури.

Гаряча пора у колгоспників артілі імені Мічуріна, Голованівського району. Жодної хвилини не втрачають вони, заготовляючи корми.

На силосуванні соняшника й кукурудзи тут працює три силосозбиральних комбайни. Достигають силосну масу до траншей 8 автомашин. Щодня перевищують норми шифери-комсомольці Станіслав Кирилюк і Григорій Беззаланний.

Дві тисячі тонн силосу вже закладено. На знімку: збирання соняшника й кукурудзи в колгоспі імені Мічуріна.

Фото В. КОВПАКА.

Буде у ланки горде ім'я

Коли минав другий рік Клавині роботи в колгоспі, проводжали дівчата свою ланкову в Київ, на республіканський зліт молодих кукурудзіводів. Недарма випала ця честь Клаві Зайцевій. Це ж її ланка найкраща у колгоспі імені Дзержинського, та й по всьому Ново-Миргородському району пішла слава про Клавині успіхи. Збирала молоді кукурудзіводи по півсотні центнерів гібрид-

ного зерна кукурудзи з гектара. Уважно слухала Клава виступи знатних майстрів урожаїв, і зріла в неї думка: «Можливо й ми домогтися більшого». А повернувшись, запропонувала дівчатам боротися за звання ланки високого врожаю.

Зобов'язання взяли на цей рік підвищити: по 60 центнерів зерна кукурудзи по 300 центнерів цукрових буряків на гектарі виростити.

І хоч перешкодили їм де в чому погодні умови, все ж ділянка у ланки така, що замилується. Посіви рівні, зелені. Та й як не зеленіти їм, коли дівчата в крапці строки пололи й перевертали буряки, захистили їх від довгоноса, підживили. Кукурудзу теж добре доглядали.

Багатих урожаїв чекає ланка, а з ними одержить вона і горде ім'я високоврожайної.

М. ПУТОВА.

БАЖАНМО УДАЧІ

Постичний доробок муляра Кіровоградського будівельного управління № 1 Валерія Гончаренка зовсім невеличкий — учнівський зошит ліричних віршів.

Кожна поезія початку поета — глибокодумна, мрійлива і світла. Валерій бачить перш за все поезію трудового життя, яке пробуджує сили і натхнення. І хай не завжди слово скоряється юному поетові, але вірші його пройняті щирістю, любов'ю до людей і рідного краю.

Здрастуй, будово!

Здрастуй! Здрастуй, моя будово!
(Як знайомі панелі ці...) Тут я ранком дзвінком, чудовим вчався кельму тримати в руці.
Тут у серці юнком зрання Тамував я про труд пісні.
На важкім однорукім крані Посміхнулася любов мені.
Тут на зрілість свою натрапив, Тут пізнав я ціну хвилини —
Навіть розчину чую запах, Хоч ніколи не пахне він.
Здрастуй! Здрастуй, моя будово, Весь запал твій — в мені буя...
Тут і ранком дзвінком, чудовим Розпрощався з дитинством я.

Л ю б о в

Вона прийшла в легкій хустині Із безтурботністю в очах.
І навіть трішки в ластовинні Як інший їй сказав: моя...
Про неціловані ще губи Дзвеніла пісня солов'я...
І я не встиг промовити: Люба, моя...

Т и с к а ж и

Коли хуга у лице І мороз по тілі,
Ти скажи таке слівце, Щоб вогнем пашило.
Щоб і кликало, й вело Через нетрі й січі,
Щоб у серце долило Мужності удвічі.

Щоб в душі було воно Солов'їним літом,
Медом, хлібом і вином, Розмаїтим цвітом.
Не впливай мені жалю До душі-криниці,
Лиш одне слівце мюлю В тебе, чарівнице.

О. ШКАБОЯ.

М А К И

Іх вогні засвітила зоря, Іх багрянцем поля залило.
Маки, наче серія, горять, За селом.
Цвіт не в'янув, не блід, не чах,
Він опав за єдину мить. Тільки, бачу, в людських очах
Він горить.

Анатолій ЧАЛІЙ.

Хай пісня ДЗВІНКІШЕ ЛУНАЄ

(Огляд віршів початківців)

Мрії... Вони живуть у кожного в серці. Наше життя немислимо без них. Мрії... Який незмірений простір для них відкривають наші славні комсомольські будні! На фабриках і заводах, у колгоспах і на будовах — кипить, вирує трудовий запал молодих. І неважно в ці дні відчуття себе поетом...

Есть слова крылатые, как птицы,
Есть дела, вошедшие в бессмертье...
Комсомол! В тебе сумело слиться
Все прекрасное,
Что есть на свете —
пише Віталій Правецький, помічник машиніста із Знаменки.

Читаєш ці ширі рядки, і твоє серце сповнює тепло юнацької думки, гордість за те, «що в твоїх колоннах я їду грядущему навістречу». Багато віршів Віталій присвячує темі боротьби за мир, оспівує нашу рідну Комуністичну партію.

Віталій Юречко приїхав на канікули з Харкова у свою рідну Онуфріївку:

Тебе не впізнаєш,
ростеш ти щоденно:
Там вулиця нова, там школа, там дім...

Так, наша епоха йде невинними кроками назустріч прийдешньому. І хода цих кроків відчувається не тільки на гігантських будовах, а і в найменшому куточку нашої країни.

У Юречка вже немалий поетичний доробок. Його поезії пройняті любов'ю до рідних степів, бажанням вічно йти навістречі диким вітрам. Віталію добре вдаються і пейзажні рядки:

ВИПАДОК З ЧЕРВ'ЯКОМ

Побачила жаба, як черв'як у землі копається, і стала насміхатися над його неповороткістю. Слухав черв'як, слухав, а потім ліг під листком і зашумів. «І дійсно, — думає, — який же я незугарний. Ні співати, ні танцювати не вмію, як інші...»

Вечір яснозорий
З поля поспіша,
Лле блакить прозору
З неба, мов з ковша.

Студент Кіровоградського педагогічного інституту Владислав Чабаненко написав немало віршів. Кращі з них друкувалися на сторінках газети «Радянський студент». Слід відзначити, що Владислав досить вперто і наполегливо висуває оригінальні художні засоби для своїх поезій. У них він оспівує своїх ровесників-выпускників, музику першого кохання, неспокій сімнадцятиліт. Глибоко западають в душу рядки вірша «Батьку».

Крім вищезгаданих початкуючих поетів, до редакції надсилають свої поетичні спроби Р. Пришлюк з Бобринецького району, П. Черкавський з Голованівського району і багато інших. Але у всіх останніх — спільні недоліки: слабка техніка віршування, відсутність оригінальних думок і образів. Ось, наприклад, Роман Пришлюк із села Дончино, Бобринецького району, пише:

Сяє сонечко ясне
Над колгоспним ланом,
Трудівники семирічки
Виконують плани.

Хороша, благородна тема. Але ці рядки не можна назвати поезією. Адже у чотирьох рядках — ні авторського образу, ні авторської думки, ні авторського показу виконання семирічки через призму поезії.

Щоб дзвінкіше лунала пісня, слід нашим початкуючим поетам глибше вникати в життя, старанно опрацьовувати кожен рядок вірша.

Якщо хочете побачити Жана (в паспорті його ім'я записане по-нашому: Іван), то підіть у міський парк у будь-яку годину вечора. Там і зустрінете цього молодого ледаря.

Він у зверхньому жовтуватому білому костюмі, на його звихрених, буйних кучерях примостився крилатий мексиканський капелюх. Нижня губа у Жана погордливо відкопчена, очі розбігаються, постійно чогось шукають.

Жана ви застанете за його улюбленим заняттям: він, коли груди його починає розпирати теляче захоплення, закладає в рот чотири пальці (чотири, а не два!) і пронизливо свистить. Забавлять губи (це ж вам не жарт — чотири пальцями розпинати рот!) — Жан зриває молоденьке широке листя з дерев і «стріляє». Отак «стріляє»: з великого і вказівного пальців лівої руки робить бублик з маленькою діркою, на цю дірку кладе листок, трохи вдавлює його, щоб ямка вийшла, потім долонею правої руки сильно б'є по листку. Він дзвінко лопається. А Жан, задоволений, регоче. Як-не-як забава для дитини. То нічого, що листя на деревах стає менше. Жан не садив і не доглядає тих дерев, йому їх не жалю.

Коли ж і «стріляти» надокучить, молодий гульвіса дає волю своїм ногам. Порівняється з ним якась дівчина, що проходить стежкою, — він і підставить ліву чи праву. Дівчина спіткнеться, а то, гляди, ще й упаде. Жану приємно, він заливається: зробив капость. Щось хороше зробити — не так легко. Для цього треба, щоб у голові всі клепки були. А дурне — будь-ласка, це так просто, для цього розум не потрібний.

З парку Жан бредє в респект...

Від образи перестав черв'як їсти і пити, захирів і помер.

І справді, важко сподіватись на повагу інших, коли сам себе не поважаєш.

В. РОСІН.

Повеселитися. Йому татко новеньку сотеньку дали на цукерки та інші дрібні витрати.

І так щодня. Другий рік уже практикується Жан після закінчення середньої школи. Атестат зрілості і

золоту медаль, які любляча мамуня з великим трудом виплакала йому, Жан поклав дома (на етажерці чи в шафі — він давно забув, де саме). Власне, навіщо йому це знати, навіщо йому той атестат, коли й без нього живеється предобре.

Татко й мамка не зобидять дитини!

— Хай погуляє після школи, хай відпочине, він такий слабенький, він так виснажив себе тими науками, — кажуть мамуня.

— Він ще горобеня заїдукуватє, нехай хоч трохи в колодочці вб'ється, — кажуть татусь.

Колишні однокласники Жана на заводі і фабрики пішли, на новобудови, на колгоспних і радгоспних ланах безкрайні комбайни і трактори водять. І весело їм, і радісно, що на ший у батьків, на ший у держави не сидять. Вони в школі витримали екзамени на атестат зрілості, на атестат розуму і совісті. Вони і в роботі витримують його.

А Жан спокійно спить, Жан їсть за трьох, Жан від надміру енергії дерева з корінням вивертає, свище на всю вулицю, дівчатам ніжки підставляє, розважається в ресторані...

За Жана мама вчилися. За Жана тато працюють. А Жан чорною невдячністю платить їм.

Безтурботний, розбещений Жан.

Нерозумні його батьки.

Роман ПОПОВИЧ.

НАРИС

Повз вікно майнула постать, потім — стук у двері і радісний вигук: «Мамо, здрастуй!».

Лідія Прокопівна глянула і зашмерла від щастя. Перед нею стояв невисокий па зріст, в сірій солдатській шинелі і припорошених від дороги чоботях. Її старший син Микола.

— От я й повернувся!

— Сину!..

Вона простягла до нього руки, хотіла щось сказати, та від хвилювання десь подівся голос, і лише непрохані слюзи котилися з очей.

— Не треба, мамо, — скупо вимовив він, міцно обійнявши її схудлі плечі. А вона припала обличчям до його грудей, грубої сірої шинелі...

«От я й повернувся!». Де і коли вона чула ці ж самі слова? Чому вони зворушили в серці те, що було багато літ назад? Чому слюзи нестриманим потоком ллються з її

Залевським Єфремом Гавриловичем. Молоді, шасливі. Два маленьких синочки доповнювали їх щастя. Здавалось, ніхто ніколи не затьмарить його. І раптом війна. Сльози, кров, горе... Лідію Прокопівну вона застала саму з синами. Чоловік був у місячному відраженні.

— Коли повернеться татко, мамо? — не давали спокою діти.

— Не знаю, любі.

Вона справді не знала, як буде далі.

На третю ніч знайомий стук у двері.

Відчинила. Він стояв на порозі з ніжним обличчям батька, з гнівним — воїна.

— От я й повернувся. Я повернувся, Лідю, щоб знову йти. На мене чекають.

Тяжкими кроками, кусаючи до болю губи, наблизився до дітей. Вони спали і не чули, як міцні батьківські поцілунки обсіпали їх чорняві голів-

— 2 —

— 3 —

— 4 —

ки, як капали гарячі батьківські слюзи на щічні, рожеві личка.

— Ти їдь, Лідю, з ними до моїх батьків на Україну, там тобі легше буде. Не плач, плакати не треба... А коли прийдемо самі, ростити їх, зумій, Лідю. Все може статись. — Він ще раз обвів очима кімнату, глянув на синів і вийшов.

Другого дня вона з дітьми і вузликами була вже на станції. Великий потік людей. Галас. Метушня. Мала сидати у вагон, як раптом: «Тривога!». Ховалися, хто куди зміг. Вона схопила дітей і побігла за юрбою. Хтось схопив старшого за руку і потяг за собою, другий взяв меншого, а вона ледве встигала за ними. Потім вибух, другий. Дим, крики... Опам'яталася, ніби після страшного сну, і помітила, що синів біля неї нема.

— Людоньки! Де мої діти? Діти де?!

Вона бігала по колії, рилась у воронках від бомб, зупиняла всіх, і до всіх одне благання: «Скажіть, де мої діти?»

Та ось до неї долітає: «Мамо, мамочко моя!» То старший, білий, мов глина, б'є назустріч.

— Живі, — ледве вимовила вона, важко опустившись на землю, і адвляючись у постать людини в військовому одязі, що обережно ставила на ноги її меншого сина.

— Спасибі, солдати.

— Нізашо, сестро, — сказав він і побіг до поїзда.

— Спасибі, рятівнику! Імені ж твого не взнала.

Та відчула серцем, серце підкало: ім'я його — Солдат, прізвисько — Радянський.

Потім тяжка дорога. Незабутній солдатський пайок, яким наділяли її бійці на станціях, де зупинявся поїзд. Так і добралися до Лозоватки. Пережили тяжкі дні окупації і дочекались того дня, коли знову людина в сірій шинелі принесла радість і щастя. Та не повернувся батько. Він помер від тяжких ран в перший рік війни в одному з госпіталів Москви.

«А коли прийдемо самі, ростити синів, зумій, Лідю, — все може статись...»

Зростила синів. Зростила такім, якими він хотів їх бачити.

...Вона пізно зняла з плечей сина шинелю і бережно повісила. Їтимуть роки. А материнські руки будуть не раз торкатися її. Цій сірій військовій шинелі був вірний до останнього подиху її чоловік, старший лейтенант Залевський Єфрем Гаврилович. В ній чесно служив старший син Микола, а тепер носить менший син — курсант військового училища Григорій.

Дорога, сіра шинель!..

Гадина БОРОВИК.

с. Лозоватка, Новопрасківський район.

З А вісімнадцять кілометрів від м. Кіровограда, поблизу станції Шостаківка, розташований хутір Надія, який тісно зв'язаний з ім'ям великого українського драматурга і актора Івана Карповича Тобілевича (Карпенка-Карого).

«Цей хутір, — говориться в спогадах його дружини Софії Тобілевич, — цілими роками праці перетворений на тихий культурний заглибок, до кінця віку служив артистові як бажаний захист від усіх світових бур».

Колись, близько ста років тому, тут був голій степ, перерізаний вузькою річкою, що мала дивну назву — Комишувата Сугоклея. Була це невідомо ким викопана на пагорбі в незапам'ятні часи, глибочення криниця. Народ і досі називає її Чумацькою. Земля на-

звав хутір її ім'ям — Надія. З 1887 року після повернення драматурга з заслання хутір Надія став для нього постійним місцем проживання. Повернувшись із Новочеркаська, де він жив протягом трьох років як політичний засланець, Іван Карпович із сумом дивився на свою занедбану садибу.

«Пустий шматок поля... Хата на голім степу, без огорожі, без жодної деревини мала вигляд не живої оселі, а якоїсь пустки. Хлівець, обора та ще якась землянка — от і все забудування», — читаємо про цей період у спогадах Софії Тобілевич.

Багато сил доклав Карпенко-Карий, щоб зробити хутір Надію мальовничим

ликої Вітчизняної війни. Вони вирубили багато дерев у садку, забруднили ставок, дощенту зруйнували новий будинок Тобілевича.

Зараз цей чудовий куточок кіровоградської землі є державним заповідником. В садку посаджено багато нових дерев, вирощуються квіти. В одній з кімнат батьківського будинку зібрано різні видання творів Карпенка-Карого, літературознавчі й критичні праці про нього, спогади, деякі речі, які належали великому українському письменникові, рідкісні фотокарточки Івана Карповича та його сім'ї.

Садиба Тобілевича — хутір Надія став музеєм.

лежала помішкови Карлові Тарковському, дочка якого Надія стала потім дружиною І. К. Тобілевича. А коли старий Тарковський і його дружина в 1870 році померли, шматок землі над Комишуватою Сугоклеєю дістався як спадщина Надії Карлівні.

Незабаром завдяки турботам батька драматурга — Карла Адамовича Тобілевича була збудована перша у тому безлюдному степу споруда — звичайна селянська хата під соломом. Вона і досі стоїть як свідок давно минулих часів. На меморіальній дошці, прибитій над входними дверима, написано: «Ця хата збудована в 1871 році батьком драматурга. Тут Іван Карпович Тобілевич в 1889 році написав комедію «Сто тисяч». А поруч — ще одна меморіальна дошка з написом: «На хуторі Надія з 1886 по 1907 рік жив видатний український письменник — драматург, корифей українського театру Іван Карпович Тобілевич (Карпенко-Карий). Тут ним були написані п'єси: «Сто тисяч», «Батькова казка», «Гріх і покаяння», «Паливода XVIII століття», «Сава Чалій», «Понад Дніпром», «Гандзя», «Хазяїн», «Суєта», «Життєве море»...»

НА протязі кількох років після смерті батьків дружини Іван Карпович був тут найздатнішим, а коли ще зовсім молодого померла від туберкульозу Надія Карлівна, він вирішив упорядкувати садибу і в пам'ять про любиму дружину на-

куточком, схожим на зелений острів серед безмежного південного степу. Він посадив тут садок, розчистив джерело, що і тепер б'є з-під старої кучерявої верби, спорудив ставок, збудував новий будинок, обсадив хутір дубами, осоками, грабом, а навколо ставу скоро вирости розлогі кучеряві верби. Все це було зроблено дбайливими руками Івана Карповича.

БУВ на хуторі ще один хороший звичай: кожен, хто приїжджав сюди погостювати, повинен був посадити на згадку про своє перебування якесь дерево. Ростуть і зараз у Надії, наче символ дружби корифеїв українського театру, погутні «Маркові дуби», посаджені Марком Лукичем Кропивницьким. Були дерева Миколи Садовського, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького та інших близьких до Карпенка-Карого людей. Всі вони любили цей мальовничий закуток, всі вони, як говорить Софія Тобілевич, «знесилені тягарем життя знаходили тут тимчасовий спочинок і духовну рівновагу». Любив, звичайно, свій хутір і Карпенко-Карий. І в 1907 році, вже тяжко хворий, він писав до свого брата Панаса Саксаганського: «В Ялті мені буде скучно, це я знаю, бо я не привик так собі лазити по світу, і якби тут було тепло, то я б зостався на хуторі, бо тут і уявно, і реально, і не скучно».

БАГАТО шкоди заподіяли хутору Надія фашистські загарбники під час Ве-

ШАНУЮЧИ пам'ять великого драматурга, хутір Надію відвідують тепер багато робітників, колгоспників, інтелігенції, приїжджають поодинокі і групами, щоб засвідчити свою глибоку пошану до того, хто в глуху ніч самодержавства віддавав свої сили і талант служінню рідному народові.

Не заросла стежка і на Карлюжинське кладовище, де поруч з могилами батька, матері, сестри і дружини Івана Карповича похований, згідно з його бажанням, і він. Ще зовсім недавно на могилі письменника лежала лише невеличка бронзова дошка, на якій, крім дат народження і смерті, було написано: «Люди вмирають — ідеї вічні. Серце твоє, наліте правдою і любов'ю до рідного, темного люду, полягло помеж ним, а дух величний твій витатиме над ним во віки. Коли ж незричі тепер прозирють, тебе в сім'ї своїй вільній, новій спом'януть!» А зараз на цьому сільському кладовищі стоїть величний пам'ятник з чорного полірованого граніту. Встановлення пам'ятника на могилі Івана Карповича Тобілевича є одним свідченням того, що народ любить свого письменника і ніколи не забуде.

О. ЦИБАНЬОВА,
викладач Кіровоградської
радіопартшколи.

ри... Раптом на шлях вибігло дівча, а з-за повороту вискочила машина. Шофер чомусь не зменшував швидкості. Юнак рішуче кинувся до дівчинки і вихопив її майже з-під автомашини.

Приніс до її подвір'я, ласкаво поговорив з нею і пішов собі далі... Так ось який він, Павло! «Не-

сміливий» і стриманий.

Він уміє, не вагаючись, кинути туди, де комусь загрожують небезпека, люб'язно допомогти незнайомій жінці. Коли ж мати запитала Павла: «Це правда, сину, що ти сам зупинив тоді трактор і врятував людей?», хлопцеві засоромлено здвигнув плечима.

— Правда.

— А чому ж ти не сказав мені?

— Що тут казати. Хіба я щось особливе зробив? Так поступив би кожний.

С. ГОНЧАРОВ,
викладач Олександрійського педагогічного училища.

Сторінки

ХОЧ М'ЯЧ І КРУГЛИЙ...

— Хороше, — сказав один з болільників, коли пролунав фінальний свисток судді. — Але могло бути й краще...

— Куди ще краще?! Чотири голи — добрий «улов» для нашої команди...

Хто ж із них мав рацію? На самому початку гри кіровоградці атакують гостей (житомирське «Полісся»). Останні не залишаються в боргу... Та швидкий темп гри наших футболістів примушує житимирів відступити для загального захисту своїх воріт.

На 24 хвилині гри Віктору Філіну вдається забити м'яч у ворота гостей. І майже на останній секунді гри першого тайму житимирці пропустили у свої ворота ще один м'яч, посланий Станіславом Катковим.

Після відпочинку наші футболісти грають досить у повільному темпі, незлагоджено. Це і привело до того, що майстер спорту Богданович відкрив рахунок своїй команді.

Тут і слід сказати про виснаження господарів поля. Це є ще одним свідченням того, що з фізичною підготовкою кіровоградців справи досить невтішні.

І хоч до кінця матчу господарі поля забили у ворота гостей ще два м'ячі, ми приречені до думки першого болільника: але могло бути й краще... Адже з тринадцяти ударів по воротах житимирців — більше двох десятків м'ячів летіло вище і мимо штанги воріт.

... Перемога дала змогу пересунути нашої команди на третє місце в турнірній таблиці.

КАЛЕНДАР МИСТЕЦТВА

Великий

Сьогодні, 24 липня, минає 50 років з дня смерті видатного російського художника-пейзажиста Архипа Івановича Куїнджі. Генієм, художником світла назвав його Рєпін.

Куїнджі з'явився на арені мистецтва несподівано, відразу захопивши неповторністю своєї манери. Його сучасники пригадують, як не закривалися двері в ті будинки, де художник виставляв свої картини.

Не всі погоджувалися з манерою письма Куїнджі, але картини його мимоволі приворожували своєю образною силою.

В 1880 році в статті «Картина Куїнджі» відомий художник Крамської писав: «Я б не проти скласти, так би мовити, протокол, що його (Куїнджі) «Ніч на Дніпрі» вся наповнена справжнім світлом і повітрям, що річка справді здійснює величчю свою течію, і небо — справжнє бездонне глибоке...».

До 26—28 років життя не балувало його. Син швець, він рано пізнав гіркоту злиднів. Два рази не проходив до Петербурзької Академії художеств через теоретичну невідповідність і тільки у двадцятишестирічному віці, в 1868 р., стає її студентом. В Академії Куїнджі близько сходиться з Рєпіним, Васнецовим, Макаровим. В 1875 році він вступає в члени Товариства передвижників.

На трасі — сільські велогонщики

Протягом червня в районах області проводилися змагання велосипедистів на першість сільських Рад серед сільської молоді. Переможці змагань здобули право боротися за кубок РК ЛКСМУ в своєму районі.

Нещодавно в Олександрівському, Ульяновському, Маловишківському, Олександрійському та Кіровоградському районах закінчилися зональні змагання переможців районних велогонки.

Два дні боролися сільські спортсмени за кубок ОК ЛКСМУ. Внаслідок цього на перше місце вийшли велосипедисти Голованівського району, друге місце завоювала команда Ново-празького району, на третьому місці — спортсмени Новогеоргіївського району.

В особистій першості добре виступив Леонід Колісник з Олександрівського району, який п'ятнадцятикілометрову дистанцію подолав за 25 хвилин 10 секунд.

Цей результат — вищий норматив другого спортивного розряду в країні.

Непогано виступили Анастолій Богданов з Олександрівського району, Віктор Парандій та Петро Охримчук з Голованівського району.

В результаті проведених змагань 67 велосипедистів виконали норму другого спортивного розряду, 248 спортсменів — третього розряду.

Несумлінно поставилися до участі в змаганнях РК ЛКСМУ та районні Ради ДССТ «Колгоспник» Онуфріївського, Вільшанського, Устимівського, Хмельнівського районів. Вони навіть не спромоглися взяти участь у обласних змаганнях.

Проведені змагання переконливо говорять, що колгоспна молодь охоче займається велосипедним спортом. Тож нехай хороше починання боротьби за кубок ОК ЛКСМУ стане традицією в сільських спортсменів нашої області.

В. СОЛОНЧЕНКО,
голова обласної Ради ДССТ «Колгоспник».

Смачна каша... Фото О. Покатенка.

До появи Куїнджі-художника серед російських пейзажистів існувало два напрямки: одні вважали природу обитою домішкою, звичайним, повсякденним

художник-

фоном людського життя, інші — таємничою стихією, то чарівною, то грізною і страшною. Останній, романтичний, напрямок утвердив Айвазовський, співець Чорного моря.

Куїнджі вибрав зовсім новий напрямок. Його пейзажі відрізняються епічною величчю, багатством вираження в цих настроїв і почуттів. Разом з тим, ніхто ні до, ні після Куїнджі не зміг досягти таких ефектів місячного і сонячного освітлення.

Великою подією в житті російського живопису була картина Куїнджі «Українська ніч». Урочиста тиша: застигла вода, нерухомі дерева, німі стіни хат. Все навколо покрила ніч. Лише, на що впадо срібне світло місяця, стає принадним і значимим. Так міг писати

тільки Гоголь («Чи знаєте ви українську ніч?»).

Величезний успіх завойовала також «Місячна ніч на Дніпрі». Широкий простір біжить вдалину. Стрічка тихої ріки перетинає рівнину, яка біля самого горизонту зливається з темним, вкритим хмарами, небом. У вишині хмари прорвалися, і звідти вицирнув місяць. Освітлює Дніпро, хати, стежки. Все змовкло, заворожено.

пейзажист

не чудовим слайвом неба і вод...

Звичайні, прості сюжети, але як поетично!

До шедеврів російського живопису належать також «Степ», «Березовий гай», «Вечір на Україні», «Дніпро ванком» та інші.

Навіть втрапивши з часом технічну бездоганність, вони так само владно зупиняють біля себе глядача, пробуджують в ньому крає, благородні почуття, вчать тонко розуміти природу, навколишній світ.

Редактор П. МАРЧЕНКО.

ТАК ОСЬ ВІН ЯКИЙ, Павло

ВСЕ сталося в якусь мить. Трактор, що в'їжджав по крутому схилу в село, раптом прискорив рух, різко повернувся, причеплена до нього платформа з людьми рухливо покотилася вниз, опереджаючи трактор. А той, не слухаючи керма, всім своїм вантажем посував на платформу. Чи то від розгубленості, чи то переконавшись у несправності гальм, тракторист покинув свій пост. На платформі метушилися стривожені люди. І тоді від гурту молоді, що гуляла за селом, раптом відокремився юнак, прожогом вскопав у кабину — і зупинив трактор. То був Павло Тополь — десятикласник

Новостародубівської середньої школи.

Цей випадок дозволив товаришам глибше пізнати Павла, завжди скромного і стриманого. Звичайно, він не любив розповідати про себе. І коли б не один лист з Кривого Рогу, ніхто б не дізнався, що Тополь заслугує «п'ятірки» не тільки по виробничому навчанню. «Хочу подякувати вам за добре виховання дітей, — починався лист. — Я йшла по вулиці Кіровограда, не сумніваючись, що ти сам зупинив тоді трактор і врятував людей?», хлопцеві засоромлено здвигнув плечима.

— Правда.

— А чому ж ти не сказав мені?

— Що тут казати. Хіба я щось особливе зробив? Так поступив би кожний.

Газета виходить тричі на тиждень: у середу, п'ятницю і неділю.

Адреса редакції: м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Телефони: редактора, відповідального секретаря — 6-40, загальний — 6-24.

БЖ 01611. Друкарня імені Г. М. Дмитрова обласного видавництва. м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Зам. № 4767. Т. 30.000.